

A Magyar Természetvédők Szövetsége értékelése a magyar HET (ápr. 13-i verzió) Digitalizációs reform a versenyképesség szolgálatában (H) komponenséről a biológiai sokféleség védelmének szempontjából

A komponens 6. fejezetben tárgyalt zöld dimenzió valamennyi felsorolt reform és beruházás esetében tételesen, táblázatos formában tér ki arra, hogy digitális elemei (pl. otthoni munkavégzés, agrár-digitalizáció, engedélyezési eljárások elektronikus útra terelése) közvetetten hozzájárulnak a zöld átálláshoz, az éghajlatpolitikai és/vagy biodiverzitás megőrzéssel kapcsolatos célok eléréséhez, a környezetterhelés csökkentéséhez. Erre vonatkozóan konkrét példákat a dokumentum nem hoz. Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a digitális technológia önmagában nem járul hozzá a környezeti célok teljesítéséhez, legfeljebb újabb eszközt/lehetőséget jelenthet azok megvalósítására. Példaként: az agrárdigitalizáció, illetve az erre alapozó precíziós gazdálkodás éppúgy alkalmas a mezőgazdaság negatív környezeti hatásainak növelésére, mint azok mérséklésére - a kitűzött célok, illetve a technológia konkrét alkalmazásának függvényében.

A digitális technológia fejlesztése a természetvédelem lehetőségeit bővítheti pl. élőhelyi változások távérzékeléssel történő monitorozása, zöldinfrastruktúra-hálózat változásainak finom skálán történő követése, ökoturizmushoz kapcsolódó adatok (pl. forgalom, látogatószám) pontos monitorozása.

A stratégia fenntartható gyakorlatként említi a precíziós mezőgazdálkodást. Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a digitális/precíziós technológiák önmagukban nem fenntarthatóak, bár kétségtelenül új lehetőségeket teremthetnek fenntarthatóbb, környezetkímélőbb mezőgazdálkodási módszerek kialakítására.

A DNSH-elv érvényesülését tárgyaló 8. fejezet - a zöld dimenzióban leírtakkal analóg módon - valamennyi reform és beruházás esetén kitér arra, hogy a digitalizáció következtében csökkenő helyváltoztatás (pl. otthoni munkavégzés), a hatékonyság növelése, illetve a rendelkezésre álló szabadidő növelése révén hozzájárul az éghajlatváltozással és az ahhoz való alkalmazkodással kapcsolatos célkitűzések teljesüléséhez. A tervezett reformoknak és beruházásoknak negatív környezeti hatása nincs - sok esetben ez inkább pozitív.

A komponens nem tartalmaz utalást az uniós természetvédelmi irányelvekből fakadó hatásmérséklési követelmények figyelembevételére vagy környezeti hatásvizsgálat elvégzésére.

Javaſlataink:

1. A digitális átálláshoz tartozó fizikai hálózatfejlesztési beruházásokat (pl. kábelek, átjátszó tornyok) az elektromos hálózatokkal analóg módon kell kezelni, ugyanazon környezeti, természetvédelmi szempontok érvényesítésével. Fontos a szabadvezetékekre vonatkozó szabályozások betartása a digitális hálózatok esetében is.
2. A digitális infrastruktúra fejlesztését célzó, fizikai hálózat kiépítésével járó beruházásokat a vonatkozó környezeti engedélyben foglaltak szerint, az élőhelyekre gyakorolt közvetlen negatív hatások (pl. földkábelek fektetésének következtében) minimalizálásával kell végrehajtani. Új építésű légvezetékek, valamint ökológiai csapdaként működő, folyamatos fénykibocsátású kommunikációs tornyok létesítése az ütközésveszély, illetve az élőhely-fragmentáció miatt mindenképpen kerülendő. (Kivitelezés során figyelembe kell venni az áramszolgáltatók és a természetvédelmi szakigazgatás által aláírt Akadálymentes Égbolt megállapodást és egyéb vonatkozó tanulmányokat.)
3. A hálózatfejlesztést célzó beruházások tervezésekor és kivitelezésekor a természetvédelmi szakmai szervezetekkel való egyeztetés szükséges.

Kontakt: info@mtvsz.hu

2021. április 26.